

BMP 3104 Finansiell rådgiver AFR

Studium

Bachelor of Management, Bank og forsikring

Kursansvarlig

Dag Jørgen Hveem

Institutt

Institutt for rettsvitenskap

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

30

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere (AFR) er en nasjonal autorisasjonsordning som skal fremme og sikre nødvendig kompetanse hos finansielle rådgivere. Formålet med ordningen er å styrke kvaliteten på finansiell rådgivning – veiledning og anbefalinger knyttet til plassering av kundens finansielle formue – overfor forbrukerkunder. Kvalitativt god rådgivning krever solide kunnskaper innenfor personlig økonomi, makroøkonomi, finansmarkeder, produktgrupper, regelverk samt etikk og god rådgivningsskikk, emner som blir grundig behandlet i kurset.

For å bli autorisert finansiell rådgiver kreves bestått kunnskapsprøve, praktisk prøve samt praktisk prøve i etikk («Samtalen»). Dette kurset vil gi et godt grunnlag for å bestå kunnskapsprøven i AFR og er også rettet inn mot praktisk prøve og «Samtalen».

Det innebærer blant annet ustrakt bruk av oppgaveløsning og anvendelse av kunnskapene på praktiske case.

I kurset gjennomgås relevant teori innenfor de ulike emneområdene på en systematisk måte. Det gis god innsikt i relevante metoder og metodevalg, som varierer for de ulike emneområdene. Metodeinnsikt sikrer økt forståelse og at kunnskapen blir mer anvendelig, ikke minst på lenger sikt.

Kurset overlapper med SFU 0690 Privatøkonomi med jus del I. For studenter som tar sikte på å ta en bachelorgrad er det viktig å være klar over at overlappende kurs ikke kan inngå i graden, jfr. UHL § 3-5.

Læringsmål

Kunnskapsmål:

Studentene skal tilegne seg god innsikt i sentrale privatøkonomiske problemstillinger for kunder i ulike livsfaser, herunder om SIFO-budsjettet, selvangivelse, inntekts- og formuesskatt, boligsatt, pensjon, arv, ekteskap og ugift samliv samt mindreårige, verge, fylkesmannen og banken.

Finansmarkeder, finansielle metoder, aksje- og obligasjonsmarkedet, kundens risikoholdning og mål for plasseringen, risikoreduksjon og porteføljesammensetning, opsjoner samt skatt på finansielle instrumenter.

Oppbygging og struktur for ulike typer plasseringsprodukter, herunder bankprodukter, finansielle instrumenter (aksjer, obligasjoner, fondsprodukter, strukturerte produkter), forsikringsprodukter.

Makroøkonomiske begreper og mekanismer, herunder hvordan økonomisk politikk påvirker sentrale makroøkonomiske variabler.

Teoretisk etikk, anvendelse av etikkens verktøy, herunder håndtering av etiske dilemmaer på en systematisk måte.

Bransjestandarden «God rådgivningsskikk» og rettslige rammer for finansiell rådgivning, herunder om verdipapirhandelloven, verdipapirfondloven, lov om forvaltning av alternative investeringsfond, finansavtaleloven, forsikringsavtaleloven (del B) om informasjonsplikt og lov om forsikringsformidling.

Grunnleggende regelverk, herunder juridisk metode og rettskildelære, personopplysningsloven, taushetsplikt og opplysningsplikt, hvitvaskingsloven, angrerettloven, kontraktsrett og erstatningsrett (profesjonsansvar).

Kunnskapsmålene vil dekke fagplanen i AFR (www.autorisasjonsordningen.no)

Ferdighetsmål

Studentene skal kunne gi kunden god finansiell rådgivning basert på solide kunnskaper innenfor de ulike emneområdene. Studentene skal i tillegg kunne avdekke og kommunisere aktuelle problemstillinger på områder banken ikke driver rådgivning, eksempelvis om skatt og arv.

Holdningsmål

Studentene skal være i stand til å reflektere på en systematisk måte rundt bankens ansvar og de etiske dilemmaer som knytter seg til rollen som finansiell rådgiver. Studentene skal være i stand til å reflektere rundt rådgivningsskikk, med særlig vekt på hvordan kundenes interesser kan bli ivarettatt på beste måte innenfor rammen av bankens lønnsomhetsmål.

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Dag Jørgen Hveem, Jon Mjølhus, Hilde Nordstoga og Alexandra Plahte. 2013. Personlig økonomi 2013/2014.

Cappelen Damm Akademisk

Jon Mjølhus. 2015. Finansmarkeder. Cappelen Damm Akademisk

Jon Mjølhus. 2015. Finansprodukter. Epsilon Capital

Jone Engh. 2009. Finansrådgivers ansvar og plikter.. Cappelen Damm Akademisk

Kristian Alm. 2012. Yrkesetikk: Utdrag for næringsliv og finans.. Universitetsforlaget

Annet:

Aktivitetshäfte med etiske dilemmaer. Finansnæringens autorisasjonsordninger

Anne Rose. 2014. Vurderingsgrunnlag for Samtalen (praktiske prøve i etikk). Humanistisk Akademi

BI-kompendier i Personlig økonomi, Makroøkonomi, Finansmarkeder, Produktgrupper og Regelverk

Siv Seglem (red). 2013. God rådgivningsskikk. Kommentarfølge.. Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Øyvind Feragen Røsbak, Anne Rose og Einar Øverengen. 2012. Mot og tillit. Etikk for økonomirådgivere/selgere i finansbransjen.. Active Humanistisk Akademi

Anbefalt litteratur

Emneoversikt

Personlig økonomi

- 1.1. Privatøkonomisk styring, budsjett, relevante emner i ulike livsfaser
- 1.2. Selvangivelse og skatt
- 1.3. Alders-, uføre- og etterlattepensjon (offentlige og private ordninger)
- 1.4. Arv, forskudd på arv, skatt og tilpasninger
- 1.5. Økonomiske og juridiske sider ved inngåelse og oppløsning av ekteskap og ugift samliv
- 1.6. Mindreårige, verge, fylkesmannen og banken

Makroøkonomi

- 2.1. Sentrale begreper og virkemidler
- 2.2. Nasjonalregnskap og andre sentrale økonomiske størrelser
- 2.3. Kreditt - og valutamarkedet
- 2.4. Konjunkturteori
- 2.5. Inflasjon og pengepolitikk

Finansmarkeder

- 3.1. Finansielle metoder – effektiv og nominell rente, internrente og nåverdi
- 3.2. Aksje- og obligasjonsmarkedet
- 3.3. Kundens risikoholdning og mål for plasseringen
- 3.4. Risikoreduksjon og porteføljesammensetning
- 3.5. Opsjoner – egenskaper og begreper
- 3.6. Prinsipper for skatt på finansielle instrumenter

Produktgrupper

- 4.1. Banksparing
- 4.2. Verdipapirfond
- 4.3. Forsikringssparing
- 4.4. Strukturerte (sammensatte) produkter
- 4.5. Alternative plasseringer

Grunnleggende regelverk og regelverk for finansielle rådgivere

- 5.1. Grunnleggende lovforståelse
- 5.2. Særlige relevante offentligrettslige bestemmelser
- 5.3. Særlige relevante privatrettslige bestemmelser
- 5.4. Rettslig ramme for finansiell rådgivning
- 5.5. Relevante og sentrale bestemmelser i lovverk for finansiell rådgivning

Etikk og god rådgivningsskikk

- 6.1. Ethiske begreper
- 6.2. Ethiske prinsipper
- 6.3. Ethiske dilemmaer
- 6.4. Etikk og tilbakemeldingskultur
- 6.5. Profesjonsetikk
- 6.6. God rådgivningsskikk

Dataverktøy

Læreprosess og tidsbruk

Normert studietid er to semester på deltid. Det er tatt hensyn til at studentene gjennomgående jobber med kursrelevant fagstoff til daglig. Det tilbys 4 studiesamlinger som til sammen utgjør 12 dager (78 timer) og fire innleveringer.

I tillegg gjøres nettbasert læring tilgjengelig for deltakerne på læringsplattformen, herunder ca. 80 videoinnspillinger på til sammen ca. 9 timer, fagstoff, øvingsoppgaver inklusive ca. 340 flervalgsoppgaver innenfor alle emner, case innenfor alle emner. Omfanget av videoinnspillinger og fagstoff og øvingsoppgaver vil kunne variere over tid.

Studentene gis mulighet til å kommunisere elektronisk med nettveileder og medstudenter.

Hjemmeeksamen vil bli arrangert første halvdel i andre semester. Kunnskapsprøven i AFR må være bestått for å kunne gå opp til eksamen.

Av administrative årsaker meldes studentene på kurskode BMP 3105 første semester og BMP 3106 andre semester.

Eksamen

Programmet avsluttes med en hjemmeeksamen på 72 timer som kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Eksamenskode(r)

BMP 31041 - hjemmeeksamen som teller 100% for å oppnå godkjent karakter i BMP 3104, 30 studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen.

Tilleggsinformasjon